

Wkład wspólnej polityki rybołówstwa w produkcję dóbr publicznych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie wkładu wspólnej polityki rybołówstwa na rzecz wytwarzania dóbr publicznych (2011/2899(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa¹,
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Nasze ubezpieczenie na życie i nasz kapitał naturalny – unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.” (COM(2011)0244),
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Rio+20: w kierunku gospodarki ekologicznej i lepszego zarządzania” (COM(2011)0363),
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europa 2020” (COM(2010)2020),
 - uwzględniając dyrektywę ramową w sprawie strategii morskiej (dyrektywa 2008/56/WE)²,
 - uwzględniając pakiet reform wspólnej polityki rybołówstwa przedstawiony przez Komisję dnia 13 lipca 2011 r.,
 - uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r.,
 - uwzględniając Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa FAO, przyjęty w dniu 31 października 1995 r.,
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 oraz art. 110ust.4Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że rybołówstwo jest jednym z najstarszych rodzajów działalności prowadzonej przez człowieka, a ryby są istotnym i nieodzownym składnikiem ludzkiego pożywienia, który powinien być zagwarantowany i którego znaczenie powinno być należycie uznane i docenione w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb);
- B. mając na uwadze, że działalność w sektorze rybołówstwa, która obejmuje prowadzenie połowów dziko żyjących ryb i akwakulturę, przyczynia się do produkcji niezbędnych dóbr wspólnych w trzech głównych obszarach, takich jak połów, przetwórstwo i wprowadzanie na rynek; mając na uwadze, że zdrowe zasoby rybne, zdrowe ekosystemy morskie oraz zachowanie morskiej różnorodności biologicznej stanowi istotne dobro wspólne, które należy chronić;
- C. mając na uwadze, że charakteryzująca się zrównoważonym rozwojem akwakultura –

¹ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, s. 59.

² Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

morska i słodkowodna, przybrzeżna i dalekomorska – jest ważną częścią sektora rybołówstwa;

- D. mając na uwadze, że rybołówstwo na niewielką skalę odgrywa szczególnie ważną rolę w życiu gospodarczym, społecznym, środowiskowym i kulturowym, co musi zostać należycie uznane i docenione w ramach WPRyb; mając na uwadze, że społeczności zamieszkujące obszary przybrzeżne bardzo ucierpiały wskutek pogorszenia się sytuacji w całym sektorze rybołówstwa, co poważnie dotknęło małe porty rybackie w obrębie UE;
- E. mając na uwadze, że zreformowana WPRyb powinna gwarantować zrównoważony – z punktu widzenia środowiskowego, społecznego i gospodarczego – charakter sektora rybołówstwa, w różnych basenach hydrograficznych, również poprzez wprowadzenie zdecentralizowanego modelu zarządzania, który przybliży ośrodki decyzyjne do obszarów działalności i zwiększa odpowiedzialność zainteresowanych stron;
- F. mając na uwadze, że sektor rybołówstwa obejmuje działania uzależnione od dobrze funkcjonujących ekosystemów, jako że obfite zasoby rybne i dobry stan ekosystemów morskich są niezbędne dla zapewnienia długotrwałego i zrównoważonego charakteru działań prowadzonych w zakresie pozyskiwania, przetwarzania i wprowadzania na rynek produktów rybołówstwa;
- G. mając na uwadze, że europejski sektor rybołówstwa przyczynia się do rozwoju społecznego poprzez tworzenie miejsc pracy – w sposób bezpośredni i pośredni – oraz do wzrostu gospodarczego w Europie, dostarczając 6,4 mln ton ryb każdego roku;
- H. mając na uwadze, że wielofunkcyjność sektora rybołówstwa widoczna jest w wielu obszarach, np. na skutek wpływu tego sektora na kwestie społeczno-gospodarcze, historyczne, kulturowe, naukowe i środowiskowe;
- I. mając na uwadze, że działalność połowowa wywiera wpływ głównie na obszary przybrzeżne i wyspy, przyczyniając się do skuteczniejszego zarządzania tymi obszarami oraz do ich rozwoju społecznego i gospodarczego; mając na uwadze, że jest to szczególnie ważne dla zamieszkujących te tereny społeczności, które często znajdują się w niekorzystnej sytuacji spowodowanej niewystarczającą liczbą miejsc pracy i słabością lokalnej gospodarki;
- J. mając na uwadze, że zreformowana WPRyb powinna być ściśle powiązana z innymi kluczowymi inicjatywami UE w zakresie gospodarki morskiej, zwłaszcza inicjatywami określonymi w komunikacie Komisji zatytułowanym „Zintegrowana polityka morska Unii Europejskiej” (COM(2007)0575), w którym stwierdzono, że sektor rybołówstwa UE może również stymulować i wspierać szeroki zakres badań naukowych, które poszerzają naszą wiedzę o dynamice oceanograficznej, ekosystemach i biologii gatunków wodnych, bezpośrednio lub pośrednio związanych z działalnością połowową;
- K. mając na uwadze, że dynamiczny, prawidłowo zarządzany sektor rybołówstwa mógłby wносить coraz większy wkład w europejskie społeczeństwo i gospodarkę, a tym samym odgrywać ważną rolę w realizacji strategii „Europa 2020”;
- 1. podkreśla, że rybołówstwo to istotny sektor UE, dostarczający obywatelom europejskim wysokiej jakości żywność oraz stanowiący gospodarczą i społeczną wartość dodaną dla Unii Europejskiej; w związku z tym uważa, że zreformowana WPRyb musi zagwarantować

zrównoważoną eksploatację zasobów rybołówstwa oraz zachowanie zdrowych zasobów rybnych, aby działalność połowowa mogła być w dłuższej perspektywie kontynuowana na tradycyjnych obszarach połowowych i przez społeczności utrzymujące się z rybołówstwa;

2. uważa, że zrównoważony rozwój środowiskowy, gospodarczy i społeczny to istotny cel WPRyb i podkreśla, że głównym priorytetem WPRyb powinno być stworzenie zrównoważonego sektora rybołówstwa w celu zapewnienia obecnym i przyszłym pokoleniom środowiskowych, społecznych i gospodarczych korzyści płynących z połowów;
3. uważa, że odpowiednio zarządzany sektor rybołówstwa mógłby wnieść większy wkład w europejskie społeczeństwo m.in. pod względem bezpieczeństwa żywnościowego, zatrudnienia, zachowania dynamicznych społeczności rybackich itp.; podkreśla, że istnienie zdrowych zasobów rybnych, zdrowych ekosystemów morskich oraz zachowanie morskiej różnorodności biologicznej są z natury dobrami wspólnymi, które mogą być wytwarzane jedynie w przypadku, gdy zasoby rybne będą zarządzane w sposób zrównoważony, a niepotrzebny negatywny wpływ na środowisko będzie zminimalizowany;
4. uważa za istotne uznanie mórz, które pokrywają ponad dwie trzecie powierzchni naszej planety, za źródło odgrywające ważną rolę w produkcji innych zasobów naturalnych (np. zasobów rybnych); uważa również, że ze strategicznego punktu widzenia ważne jest, by WPRyb obejmowała jasne i precyzyjne środki w celu zagwarantowania, że może ona wypełnić swoją strategiczną rolę dzięki ekologicznemu podejściu;
5. podkreśla, że WPRyb przyczynia się do realizacji celów unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r. oraz do realizacji zamierzeń UE dotyczących zatrzymania utraty różnorodności biologicznej i degradacji funkcji ekosystemów do 2020 r. poprzez przyjęcie środków mających na celu zabezpieczenie zrównoważonych połowów, podjęcie środków ostrożności w celu wyeliminowania niszczycielskich praktyk połowowych, zapewnienie odbudowy wyeksploatowanych zasobów rybnych i podjęcie środków w celu ochrony gatunków niebędących przedmiotem połowów;
6. przypomina, że biorąc pod uwagę aspekt gospodarczy, szacuje się, że sektor rybołówstwa (w tym akwakultura) generuje 34,2 miliarda EUR rocznie, natomiast biorąc pod uwagę aspekt społeczny, sektor rybołówstwa, przetwórstwa oraz obrotu produktami rybołówstwa tworzy 350 000 miejsc pracy, w szczególności na obszarach przybrzeżnych, odległych oraz na wyspach;
7. podkreśla, że sektor rybołówstwa ma wymiar wielofunkcyjny, a poza swoimi tradycyjnymi trzema dziedzinami działalności i poza swoim najbardziej dostrzegalnym wpływem gospodarczym, środowiskowym i społecznym, odgrywa też istotną rolę w wielu innych dziedzinach, takich jak środowisko, kultura, rekreacja i turystyka, nauka, energetyka i edukacja oraz szczególnie podkreśla znaczenie, jakie w tym zakresie odgrywa sektor rybołówstwa na niewielką skalę;
8. wzywa Komisję, aby należycie uwzględniła fakt, że sektor rybołówstwa odgrywa istotną rolę w następujących dziedzinach:
 - (i) w dziedzinie kultury – wnosząc wkład do gastronomii, etnografii, historii, literatury, muzealnictwa itp.
 - (ii) w dziedzinie rekreacji i turystyki – oferując wiele różnych możliwości, takich jak

- wyływanie na połów z miejscowymi rybakami, obserwacja wielorybów i ptaków morskich, ekologiczne nurkowanie itp.
- (iii) w dziedzinie nauki – pomagając oceanologom i innym naukowcom w prowadzonych przez nich badaniach
 - (iv) w dziedzinie energii – promując rozwój nowych technologii, które mogą później zostać wykorzystane z korzyścią dla całego społeczeństwa
 - (v) w dziedzinie środowiska – chroniąc biologicznie wrażliwe obszary geograficzne, a także obszary przybrzeżne pełniące funkcję wylęgarni i tarlisk, a także oczyszczając morza;
 - (vi) w dziedzinie edukacji – rozwijając w ludziach zamiłowanie do obcowania z przyrodą i ucząc ich szacunku dla morza;
9. podkreśla, że ze względu na swój wielofunkcyjny wymiar sektor rybołówstwa dostarcza społecznościom dobra wspólne, przynoszące korzyści wszystkim obywatelom UE, a nie tylko osobom bezpośrednio lub pośrednio związanym z rybołówstwem, co należy zauważyć i docenić; ponadto zauważa, że znaczna liczba obywateli UE, zwłaszcza tych żyjących na obszarach przybrzeżnych, korzysta z wielofunkcyjnej działalności połowowej; uważa, że w finansowaniu WPRyb należy w pełni uwzględnić wielofunkcyjność sektora rybołówstwa; podkreśla, że wytworzenie wspomnianych dodatkowych dóbr publicznych nie powinno być wykorzystywane jako usprawiedliwienie pozwalające opóźnić przeprowadzenie niezbędnych reform WPRyb;
10. wzywa Komisję do wsparcia małych portów rybackich, które poważnie ucierpiały na skutek zmniejszenia liczby wyładunków, będącego następstwem przelowienia;
11. podkreśla, że sektor rybołówstwa (który obejmuje zarówno zrównoważone połowy dziko żyjących ryb, jak i akwakulturę) jest jednym z najistotniejszych filarów bezpieczeństwa żywnościowego w Unii Europejskiej i w związku z tym reforma WPRyb musi zagwarantować jego zrównoważony rozwój i stabilizację, aby w przyszłości sektor ten mógł zapewniać produkty rybołówstwa o jakości oraz w ilości wystarczającej do zaspokojenia potrzeb żywnościowych ponad 500 mln obywateli UE;
12. podkreśla znaczenie potencjału zrównoważonej akwakultury morskiej i słodkowodnej w zakresie uzupełniania roli rybołówstwa, które w znacznym stopniu przyczynia się do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w UE; podkreśla, że w celu zagwarantowania zrównoważonego rozwoju środowiskowego sektora akwakultury niezbędne jest prowadzenie określonej polityki; wzywa Komisję do ustalenia ogólnych kryteriów jakościowych w odniesieniu do akwakultury, które powinny być przestrzegane w całej UE i które uwzględniałyby środowiskowy i społeczny wpływ akwakultury; ponadto wzywa Komisję do zagwarantowania, że importowane produkty akwakultury zostały wyprodukowane z zachowaniem odpowiednich europejskich wymogów dotyczących zrównoważonego rozwoju i jakości, tj. wymogów środowiskowych oraz odnoszących się do dobrostanu zwierząt;
13. zwraca uwagę, że działalność połowowa prowadzona w celach rekreacyjnych nie została uwzględniona we wnioskach Komisji, które przedstawiono dnia 13 lipca 2011 r.; podkreśla, że do działalności tej należy się odnieść w sposób indywidualny, traktując ją jako część procesu reform WPRyb;
14. podkreśla, że dalsza dywersyfikacja działań bezpośrednio lub pośrednio związanych z rybołówstwem mogłaby pomóc spowolnić odpływ pracowników z tego sektora, zachować

zwyczaje i tradycje poszczególnych regionów oraz przeciwdziałać wyludnieniu niektórych obszarów przybrzeżnych;

15. podkreśla, że zarządzanie rybołówstwem w coraz większym stopniu opiera się na danych naukowych, co stymuluje badania w tym obszarze, promując wiedzę i sprzyjając postępowi technologicznemu i innowacyjności, zgodnie ze strategią promowania polityki inteligentnego wzrostu „Europa 2020”;
16. podkreśla, że sektor rybołówstwa uzależniony jest od zdrowych zasobów oraz równowagi ekosystemu i dlatego reforma WPRyb musi ponownie skupić uwagę na roli tego sektora jako stróża i zarządcy zasobami morskimi, w celu stworzenia bardziej wydajnej, przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej gospodarki, zgodnie ze strategią promowania polityki inteligentnego wzrostu „Europa 2020”;
17. podkreśla, że działalność połowowa, przy uwzględnieniu wszystkich jej obszarów (w tym zrównoważonej akwakultury) oraz bezpośredniego i pośredniego wpływu, a także wspólnych dóbr wyprodukowanych w następstwie działalności połowowej, gwarantuje spójność społeczną i terytorialną, promuje kształcenie zawodowe oraz postęp społeczny i gospodarczy, zgodnie ze strategią promowania polityki wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”;
18. podkreśla, że sektor rybołówstwa sam w sobie oraz poprzez zintegrowaną politykę morską musi przyczynić się do wdrażania celów Rio+20 na rzecz otwartej gospodarki oraz do tworzenia miejsc pracy i likwidacji ubóstwa;
19. zauważa, że działalność połowowa odgrywa istotną rolę w szerszym kontekście zintegrowanej polityki morskiej oraz stanowi kluczowy element polityki morskiego planowania przestrzennego, a także Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
20. zwraca się do Komisji, aby uznała wielofunkcyjność sektora rybołówstwa oraz wartość szerokiego spektrum wytwarzanych przez ten sektor wspólnych dóbr;
21. zwraca się do Komisji, by w swoich przyszłych wnioskach i decyzjach dotyczących polityki zadbała o to, by WPRyb przyczyniała się do realizacji najważniejszych celów w ramach strategii „Europa 2020”; jest zdania, że w tym kluczowym procesie reformy WPRyb należy uznać WPRyb za źródło rozwoju w kontekście projektu dotyczącego wzrostu w Europie oraz zagwarantować warunki niezbędne do rozwinięcia jego pełnego potencjału; zwraca się do Komisji, aby podczas opracowywania i wdrażania powyższych strategii politycznych uwzględniła określone cechy charakterystyczne sektora rybołówstwa oraz obszarów przybrzeżnych;
22. wzywa Komisję, aby w ramy zreformowanej WPRyb włączyła koncepcję warunkowości, stosowaną już we wspólnej polityce rolnej, w celu zapewnienia pozytywnej dyskryminacji w odniesieniu do praktyk rybackich przyjaznych dla środowiska, np. poprzez lepszy dostęp do dotacji;
23. wzywa Komisję, aby w celu promowania rozwoju działań równoległych znalazła prawne rozwiązanie, które umożliwi rybakom pozyskanie innego źródła dochodów w ramach szerokiego spektrum działań powiązanych z rybołówstwem, bez ryzyka ponoszenia przez nich konsekwencji finansowych;

24. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentowi państw członkowskich.